

"OD BOJA DO ZMAGE"

Štev. 45.

II. novembra 1887.

Torej, bo 11. t. m. 20 let, kar je kapitalistična struja, kot politični umor pet nedolžnih žrtev zahtevala in dobila.

Mi prostomisljeni nikakor ne objekujemo, brezmejne krvoločnosti, katera se je pred 20 leti v Chicagi zgodila. Sad, kterege nam je žrtev A. Spis, z besedami znašil, in kot oporoko — nam potomeam — dal, so bile besede: "Čas bo prišel, ko bode naš molki v gomili močnejši, kakor glasovi, katere danes zadavite!"

Takratni guvernator John P. Altgeld, je sedružno obtožena, in dosmrtno ječo obsojena Schwarcu in Nebeja, iz ječe oprostil, z besedami:

"Jaz ne pomilostim teh ljudi, temveč jih izpustim iz ječe, ker sodba ni bila pravična. kličemo na gomilji: Bratje mi zvani!"

Razgled po svetu.

ITALIJA.

Potresi in povodenje v Siciliji in Kalabriji provzročili velikansko škodo in bedo. Dež lije neprehomoma, vsled česar so reke takoj narastle, da je vse preplavljeno. Na tisoče rodbin mora prenočevati na prostem, v dežju, brez najpotrebnejše obleke in živeza.

Mnogo vasi je potres popolnoma porušil; 28 mest in vasi je hudo poškodovanih, a 32 pa manj.

Število mrtvih znaša približno od 600 do 1000. A to še ni gotovo stvilo; pod razvalinami se najbrže nahaja še mnogo nesrečev, kateri so storili grozno smrt.

Rešeni so pa izpostavljeni grozni bedi, in batiti se je še kakje epidemične bolezni, katera bi gorješe pomnožila.

Ognjenik Vezuv je tudi postal zopet nemiren, in ljudstvo se bojni v roki katastrof.

NEMČIJA.

Maksimilian Harden častno oproščen.

Harden, urednik lista "die Zukunft" se je svoječasno predrazil v nemških časnikih razkrivati visoko stojec osebe, na nemškem — čednosti polnem dvoru. Grof Moltke in drugi bližnji prijatelji Vilčeta so se vsled tega čutili žaljeni in sledile so tožbe.

Izid tožbe je zandal Vilčetemu prijateljstvu gorko zašnimo, katera jih bo grela vse žive dni.

Socijalno gibanje.

Zadnje meseca se na Angleškem živahno gibljejo tamošnji socialisti.

Prihodnjo zimo nameravajo na Angleškem, Škotskem in Irskej sklicati preko 2000 javnih agitatorjev shodov, za propagando socijalizma.

Pozor ameriški socialisti! Posnemajte dober vzgled Angležev! Pripravljajte pot socijalizmu! Čas volitev se bliža!

Ena mučenica več.

Gospoča Ragozičnikova, katera je v preteklem tednu umorila generala Maksimoffska, je bila drugi dan po umoru prepeljena pred vojno sodišče v Peter-Pavlovo trdnjava, kjer so jo po 10 minut trajajoči obravnali obsojili na smrt. Tretji dan je pa že izdihnila na vislicah.

Chi

Ameriške vesti.

"Graft" v American Federation of Labor.

Nek skabski časnik "American Industries" izhajajoč v New York-u, prinesel je v svoji izdaji 4. nov. senzacijonalno razpravo graftu. V članku razpravlja in trdi, da predsednik gori imenovanje organizacije Samuel Gompers je član grafterjev v organizaciji in da bode celo tozadevna stav bredložena drugi teden pred konvencijo, ki se vrši v Norfolk.

Časnik pravi, da ima zadostne dokaze, s katerimi podpira svojo trditev, ako potrebu nari sodniški razpravi. Nadalje piše, da je bila ludi pri dohodkih organizacije šteparja.

Tom Johnson,

župan mesta Cleveland, O., je bil pri zadnjih volitvah zopet izvoljen župancem. Johnson je boritelj za de večjo po pouličnih železnicah, za katero se že več let boril. Tučil dela nato, da prevzame mesto vse poulične železnice za mestno ljudsko last.

Visokostenječi "poštenjak".

V New Yorku je sodnik Dowling, bivšega podpredsednika "Mutual Life Insurance Company" dr. Walter R. Gillette, za 6 mesecev v ječo poslal. Vzrok ob sodbe? Kriva prisega!

Lavec in dinamit.

V Loraine, O., je levec na lovpuško izstrelil. Krogle je nămen zgrešila in v dinamitno shrambo "National Tube Co." v South Lorain, treščila. Velika množina dinamita se je užgal in pok je bil tako silovit, da v štirih vaseh, Lorain, Berea, Hudson in Olmstead ni eno šipe cele ostalo. Levec je na kose raztrgal, a njegovega tovariša se pogreša.

"Tube Co." ima na tisoče škode.

Denar in ločitev.

Sodnik Holt, iz Beaver County — Pittsburgh je razglasil, da zanabrej nobenga zakona več ne razporoči, ako se stroški popred ne plačajo.

Sodnik taria: "Veliko število sem jih razporočil; kakor hitro sem razporočko izreklo, sta razporočenca vsaki svojo pot odšeli. Eni so se zopet poročili, drugi kdo ve kje so, a razporočene listine, za ktere je treba plačati, ni nikdo vzel. Torej, kdor popred ne plača, ga ne razporočim."

"Philadelphia Tagblatt" poroča, da minolo poletje, je bilo v Bostonu v raznih kopaliseh nič manj kot 21,000 hrnsau vkradenih. Stariši so baje navlašči otroki v kopalisci pošljali, da so — kradli. Lepa vzgoja. Stariši skrbi, da ne bi ječe prazne stale.

Jeklarna družba "fuč".

V Birmingham, Ala., so upniki društva Southern Steel Company prisilili, da je moral konkurz napovedati. Društvo je bilo zglasnjeno \$25,000,000 vstanovljeno in Mozes Taylor iz New Yorka je predsednik tega društva. Od upnikov se tudi zahteva, da se čez Birmingham Coal and Iron Company, Sayre Mining and Manufacturing Company in Cebaba Coal Company, konkurzi odvori. To so podrejene društva velikih jeklarne "Southern Steel Company", katera ima v Grindisen in Ensley, in rude v Altoona in Virginia City" v posesti.

nov znaša.

Rockefeller tožen.

Findlay, O., 6. nov. Odvetni George H. Phelps, zastopnik gospa Ada C. Phelps, je proti olnatim kralju John D. Rockefeliju, zasebno tožbo, zaradi \$50,000 vložil.

Tožba se utemeljuje, da je bil gospa Phelps od leta 1894 v anglovinu z oljem produktivno in dajalsko vdelježena. Vsled monopolu združitve je bila tožiteljica iz posjetja potisnjena, vsed česer \$50,000 škodo trpi. — Ta je delo bilo gubojočega John D. Rockefelera

Vstop 50letnega v vseucišče.

Mihail Haggerty, 50 let star, rudar in urednik rudarske unije v Montau "Montana Miners Union", vstopil je 4. v. m. v univerzo Yale, kjer se zamerava praviti za odvetniški stan.

Po dokončanih študijih in povoljnem izpitku, se namerava M. Haggerty nastaniti in odvetniški pisarno odpreti v Butte City, Montana.

Nezgoda poznanega socialista.

A. H. Flomen, vodjo socialistične stranke v Coloradi, je zadela 3. okt. grozna nesreča.

Vozel se na kolesu, zadel je vso močjo v drugega kolesarja, se je vozil njemu nasproti in podrl z vso močjo pod ravno novovoče električno karó, kateremu je zdrobila lobanje. Prepeljal se ga v bolnišnico, a ni upanja, da bi še ozdravel.

Tudi naši čitateleji se bojo spominjali boga med zapadno in črsko zvezo, in zvezo rudarskih baronov v oltradi, kjer je Flomen postal žrtev poslednjih, in ujih najetih pinkertonov.

Vlomili so v prodajalno njegovo, blago pobrali in odnesli, stalno pa razmetali in pobili, nje pa v imenovani "bullpen" zaprli. Naposled so ga iz dežele prugnili in se mu s smrjo zagrozili, a ko vrne, vse to pa radi tega, ker bi naklonjen strajkujočem prirogarem.

Državne hranilnice.

Zdr. države so brezvonomo cilizirane, ki se ne brigajo za deljavno državnih hranilnic, kjer so nižji — delavski sloji, kake nevarnosti obrestovali hranili svoje prihranke.

Na Angleškem je vsaka posebnih enim tudi hranilnica, in odti, ki se plačujejo na vloge red, kjer je denar tudi varno shranjen proti vsem nezgodam. Ravno ta je tudi drugod, in človek, katerega s temi hranilnicami dela, gavino, lahko to storiti, kadar kakor hoče. Tudi ne rabi poprej deset dni naznamiti da vzdigne vloženo svoto za svoje potrebe.

Takim posvetljeniem se pri nas vse kriplje upirajo razni bankirji in javkajo, da se jih hoče oškodovati. Isti bankirji pa ne naspodbujajo, ko vlada siplje ljudi last — zlato, da reši pogina te sebe bankirje.

M
U
T
T
I
L
A
T
E
D

ISČE SE AGENT za prodajalni "Triglav" in "Ban Jelačičeve" gorenko vino. Pisati ali osebno zglasiti se je na 1648 W. 26th st., Chicago, Ill.

!Slovenci v Ameriki!

BERITE KAR VAM MI TUKAJ
HOČEMO NAZNANITI.

Mi Slovenci živimo tu v Ameriki sedaj v tako ludem času in to je gotovo že vsaki posamezni opazil. Ne da bi mi mislili, samo delavce in navadni narod, ker to čutijo več ali manje vsi Slovenci brez izjeme. Dan-danes je v Ameriki samo humbug, kateri se razširja med vsem narodom, ali naj več pa se med Slovenci in naj prvi so Medical Institut, katere moramo omeniti. Ni več daleč, ko bodo ti Institut popolnoma iztirani in to je edino na kar mi delujemo in kar si lahko vsaki Slovenec želi, ker potem se bodo Slovenci in tudi drugi Slovanski Narodi obrnili v slučaju bolezni, naravnost na posene zdravnikite, kateri imajo skupaj Companijo in delujejo s zdravnim močmi v korist in blago Slovanskega Naroda. Kam bi mi Slovenci prišli, ako bi se nikdo ne bi pobrigal zato, da se ustavi to dearno ubiranje Medical Institutov proti Slovanskemu Narodu, in kakor smo že omenili, čas je kako kratek v katerem bodo ti Institut izptavali po vodi.

Vidite Slovenci, ravno v tej zadevi bi Vas mi radi opomnil na America Europe Companijo, katera ni Medical Institut in katera obstoji iz treh naj imenitnejših zdravnikov Dr. Roof, Dr. Knight in Dr. Spillinger, katerim se lahko vsaki Slovenec v slučaju naj hujše bolezni s popolnim zaupanjem pusti zdraviti. Mi smo v zvezi s svetovno znanim in mnogo odlikanim Laboratorijem v Minniju in iz tega Laboratorija dobivamo mi zdravila po imenu OROSI, ker Amerikanska zdravila niso tako izkušena kakor OROSI ZDRAVILA in zato mi tudi ne žalimo denarja, katerega moramo plčati, da mi ta zdravila tako daleč iz Evrope dobivamo. Vedite, da rabijo po celem svetu naj večjih bolnišnicah samo Orosi zdravila in sedaj so jih celo vojaške bolnišnice počele rabiti, ker čudoviti so uspehi, kateri imajo OROSI zdravila pri vsaki bolezni.

Vsak urar bode peitrnik izjavil sicer, da dobra ura sestoji iz 171 komadov. Nektere se razlikujejo za las, a so na rayno takoj dobrem imenu in držijo dober čas kakor vse večje. Ravno isto je z našem telesom. Tudi ono sestoji iz mnogih udev, in kateri vsi morajo delati, da ohranijo telo zdravo in močno. Recimo, da bi se kateri izmed organov vstavljal — trpel bi ves organizem. Najbolj razvidno je, kadar kateri izmed prebavnih organov redno nedeluje; zgubiš slast in zraven tudi vso moč. V takih slučajih iskati moraš hitre pomoči — Trinerjevo zdravilno gorenko vino pomaga. Vse organe oblači, ajiči in pripravi k rednemu delovanju; drži zdrave in sposobne za delo. Deluje na redno prebavo in tako čisti kri naravnim potom. Rabite ga, kakor filter, spozite, da nimate slasti do jedi; ali, da se počutiš brez vzroka trudne. Rabite ga proti vsem slabim želoden in droba.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josipu Trinerju, 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Nasizastopniki.

Za Newark in državo New Jersey: Joe Mantony, 128 Stone st., Newark, N. J.

Za Brooklyn, N. Y.: Josip Ivanšek, 102 Messerole street.

Za Eveleth, Minn.: John Rokane.

Za Calumet, Mich., in okolico: Leo Junko.

Za Chicago, Ill.: Frank Mladič, 587 So. Centre ave.

Za državo Wyoming: Lorenz Demšar.

Za La Salle Ill. in okolico: Valentin Potisek.

Za Conemough, Pa.: J. Bricelj.

Za Johnstown, Pa.: M. Štrukelj.

Za Claridge, Pa.: John Batiteh.

Za Cleveland, O.: A. Kužnik.

Za Colorado: Joe Debevc.

Za Ravensdale, Wash.: C. Ermenc.

Za Roslyn: Wash.: A. Janaček.

Za Milwaukee, Wisc.: John Kalan.

Za Joliet, Ill.: M. Požek.

Za Steelton, Pa.: Joe Majzelj.

Za Clinton, Ind.: John Kolar.

Opomba. — Cenjeni rojaki v navedenih krajih se smejo z zaupanjem obrniti na imenovane sodruge-zastopnike, bodisi z naročbo na list ali knjige.

Pisite nam takoj po mailu na knjigo "SPOZNAJMO SE" katere Vsaki zastonj dobri.

Naprivite Vaš natančni naslov in ako ste bolni nam brez okolnosti natančno opišite Vaso bolezen in mi bodovali Vašo pismo takoj našim zdravnikom predložili, kateri bodo Vaso bolezen preučili in Vam na podlagi diagnoze določili pravz OROSI zdravila, po katerih Vam je zdravje gotovo.

ZAPOMNITE SI NAŠ NAJ-
SLOV, in pišite na:

America Europe Company

(OROSI)

161 Columbus Avenue, New York.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi ima po 2, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultna in damskie cigarete. **J. VOKOUN,**

559 W. 18th St.

Valentin Potisek

GOSTILNIČAR

1235 1st St., La Salle, Ill.

Se priporoča rojakom za obilen obisk. Postrežba točna in izborna

Dobra unijiska gostilna, kjer se dobri mrzel in gorak prigrizek.

POD VODSTVOM

Jos. J. Stastny,

na 650 Blue Island Ave., Chicago

Velika dvorana za društvene in unijiske seje, in druga dvorana za koncerte žen in domače zabave

TEL 1023 CANAL

MATIJA KIRAR

GOSTILNIČAR

v Kenosha, Wis., 432 Middle S

Se priporoča rojakom za obisk Toči dobro in sveže pivo, načrno vino in pristno žganje.

Izvrstne smodke.

TELEFON ŠTEV. 777

WISCONSIN PHONE 413
LOUIS ROBBEL
SALOON

Dvorana za društvene seje in veselice. Počutniki dobro došli. Postrežba s stanovanjem in hrano.

24 Union Street,
KENOSHA, WISC.

Nazdar rojaki!

Slovencem in drugim bratom Slovanom priporočava svoj lepo urejeni

Saloon

Točiva vedno sveže pivo in prisne druge pižade. Raznovrstne fine smodke na razpolago. Za obilen poset se priporočava

brata Košiček

590 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Kasparjeva država na banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30. dec. po 3 odstotke obresta.

Hranilni predel za \$3. na leto. Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

**M
U
T
I
L
A
T
E
D**

SOCIJALNI ODNOŠAJI.

Velikokrat se razpravlja in piše o danasnjem suženjstvu. Res, da velike stori se pa le mado, ali elo nis.

Mesčansko časopisje tu in tam upije kar uprek, in krči na vsa usta, ako se kaj nenavadnega zgodidi v Rusiji, Avstriji in drugod, prizadete osebe pa imenuje lopove in trinoge naškupčinega smetja pred svojim pragom pa nobeden ne vidi, ali bolje rečeno videti ne.

Vzemimo otroško sužnost "child slavery" v Ameriki, katera je ena najbolj sramotnih del človeške eksistence danes na svetu. Na sto in stotiso malih otrok se nahaja danes v ameriških tovarnah, katera se mnogi do počasnega pogina. Na tisoč jih tu di dnevno pogine, to pa je umorstvo! Oropa se jih vsega, kar je še gorje nego umor, ker se jih sili v počasen pogin.

V Ameriki imamo lastnike vskakovnih tvornic, v katerih se nedovolje otroke preša v tolarje kapitalistu v žep.

Suroveži, ki spravljajo denar, so prejeli na rovaš otrojega mačeta, in ki imajo svoje lastne otroke — polnolice in zdruge, kadar bi vsi otroci morali biti, pač nerazumljivo, kako mora tak surovež zadovoljno iti iz tovarne, kjer mori otroke druzih ljudi, na dom in gledati obraz v obraz lastnim otrokom z toljim zadovoljstvom. In vendar je tako! Toda, ljudstvo bi moralno paziti na to, in takim nečloveškim krvoljednikom zastaviti nesramno sužnost nedolžnih otrok, katere morajo in z slohodki teh pitajo lastne otroke.

Ako študiramo otroško sužnost zgodovine in brutalnost napram otrokom, potem tudi vemo, kako težko se prepriča javnost o tem, še težje pa, da se jo primora misli in delovati na odstranitev te najkrivljenje sužnosti človeške zgodovine dvajsetega stoletja.

Se ne dolgo tega, ko so na Angleškem rabili male otroke za čiščenje dimnikov. — Genilo se jih je v dimnik, kjer jih je večje število pognilo, ako so se vstavliali, predstavljajoč si grozne muke, se jih je težko in silito naprej. Plemenita Shaftesbury, kateri je v angleškem parlamentu nevstraneno nastopil proti takim brutalnostim in dokazoval, kako so, ko so otroke spravili v dimnik pod njimi kurili, tako so jih prisili k hitrejšemu delu, in tako so prišli teksteri na pol mrtvi iz dimnikov z izbuljenimi nogami — očmi, druge so pa mrtve v eni vlečki.

Neverjetno pa se nam zdi, da se še danes take brutalnosti z otroki dogajajo, in vendar je tako, ako pogledamo po ameriških tvornicah posebno v južnih državah slavnih republike. Ljudstvo pa mirno gleda te, tako in tem jednake nečloveške brutalnosti.

Dasi je vzel delj časa, trdega dela in trdne volje, predno je Shaftesbury rešil otroke v parlamentu angleških krvoljednikov, in ko je bilo to doseženo, primorani so bili rabiti tisti krvoljedni stroje namesto otrok, — šel je svet naprej, kakor popret. Podjetniki so delali denar kot zopret, rabili so stroje namesto otrok. Ljudje pa so premisljevali, in misili so; zakaj vendar niso že davno popret temi storili konec.

Nemisliš li dragi čitatelj, da so razmene pri nas v Ameriki, kjer otroci od 6. leta naprej delajo po raznih tvornicah manj brutalne, kot so bile tedašnje na Angleškem? Ne za trohico. Ako otroka na mestu umrili ali ga zastrupili v teku par let, drži zaprtega v tvornici po dolge ure brez zraka in svetlobe, je isto in eno.

Težava z nam je, da si ne predstavljamo onega cesar vsak dan, ne gledamo. Ali pa, da gledamo to vsak dan pa se ne zavedamo o resničnosti te brutalne groze.

V Zdr. državah je danes na tiseče ljudi, kateri na tak način morijo otroke drugih, svoje pa pitajo. Tako delajo z namij ljudje

brez srca, brez časti, brez karakterja, samo da se oni o izobilju maste. Le pomisli, da je treba, in takoj smo pri stvari. Koliko delavcev vidimo postavljati, kateri še za vsakdanji živež nimajo, naše otroke se pa v takih zaduljih tvernicah muši za pličo plači.

Na stotine mladičev vidimo v premogločkih, kateri izbirajo trde in ostre koščke skriljevec. Njih nohti so obrabljeni noter do mesa, njih pljuča pa so črna od premogovega prahu katerega morajo dihati. Njih hrbet je truden, in njih život izberpan. Delo pa, katero spravljajo, opravljajo bi se ga lahko s stroji. Toda stroji so dragi, ljudi pa je naizbiro.

Vsakteri izmed čitateljev, ki tode čital, to se boste morebiti uprašal, "kaj pa mi je storiti?"

Vsakteri izmed nas lahko nekaj storiti. Zavedaj se delavec, trpin; in govor z onim, ki te bode prošil pri volitvah za tvoj glas in drugim. Tako lahko, ako se združimo in smo zložni, provzročimo nezadovoljstvo z agitacijo. Dobra ljudska smilja ob času volitve je moč, katera zmaguje. Otroška sužnost pa boste nehila, kadar se boste ljudstvo zavedalo in si stačilo na svoj prapor ednakost in bratstvo za vse.

Voli ob času volitve za svojo stranko — za socializem. Agitraj pa med delavci naprej, da bojo tudi oni — vsi volili isto, tebi in sebi v korist. S združenimi močmi naprej, od boja do zmage.

VISOKE DENARNE KAZNI.

V celi Evropi je izvanredno visoka kazna, čez 29 milijonov dolarjev, kateri je zvezni sodnik Landis, v Chicago, Rockefellerju ozirimo Standard Oil Companiji, kjeri je predsednik je Rockefeller, — z razsodbo na vrat obesil, — poseben pozornost obudila. Razni statistikari trdijo, da je to najviša denarna globa, katera se je sploh do sedaj izrekla. Geo. B. Warren v Berolini, pripomnila, da skoraj gotovo bo kazen morala biti plačana, sicer se ameriška zvezna vlada, boste zemljšča, kojega družba posebuje, v izterjatev držala.

Severna Amerika in Anglija, stideželi, v katerih se nenavadno višoke denarne kazni in globe, — tudi v tožbah radi razščlenjenja, — potom razsodb prisijojo. Pred nekoč tednev je časnik "Daily Mail" v odščilbo obsojen bil, kar bi se reklo, da je obodsda naravnost državljena. Redakcija lista "Daily Mail" je proti milium tovarnarjem Lever Brothers v Sunlightpert pri Liverpoolu, kateri tovarne za milo, tudi ob Reini na Nemškem posebuje, — boj pričel. Tedne je trajal ta boj, v katerem je lista čez izdeške in oskrbovanje tovarne javno kritikoval. Tovarna je ječa list tožiti in v času pravde se je za list, stališče tako neugodno zasukalo, da je prišlo do poravnave, in list "Daily Mail" je moral tovarni 50,000 funtov Sterlingov, to je 1,200,000 kron av. večjave, odščidne plačati. Sedni stroški so v Angliji izvenredno visoki. Se-ve, da ravno v tej pravdi so bili odvetniki zastopani, kateri na glasu stope in so tudi 600,000 kr. za zastopanje dobili, kar je tudi list moral plačati. Drugi stroški, kakor zamuda časa, vožnje itd. takih ticev računamo 200,000 kr., tako da je listu stalo okoli 2 milijona kron za netemeljeno obrekovanje. Neposredno nato, je ravno proti temu listu, zopet milno tovarniško društvo "Whitelaw" Road Works, tožbo vložilo, in ker je "Daily Mail" uvideval, da tudi v tej tožbi ne bo vspeha imel, je prostovoljno globo enega milijona razdeljeni tvrški plačati.

Ta kazni, se-ve, so redke pričazni, a vendar se tudi na suhi zemlji, tako občutne kazni prisijojo. V Avstriji in v Nemčiji se milijonske kazni, le v slučaju odtegnitve davkov in pri tihotapstvu, izrekajo.

Tako kazni, se-ve, so redke pričazni, a vendar se tudi na suhi zemlji, tako občutne kazni prisijojo. V Avstriji in v Nemčiji se milijonske kazni, le v slučaju odtegnitve davkov in pri tihotapstvu, izrekajo.

Pivovarna Dreher na Dunaju je pred 4 leti 2 milijona kron plačati moral, kjer je izvoz piva po-

mankljivo naznani in stem pravi davček prikrajšal. Se-ve, da v lastno korist.

V Avstriji in v Nemčiji se pogostoma pripeti, da se za imenovane pregreške, denarna in zaporna kazna ob enem naloži. Denarne kazni se 5 krat pa tudi 50 krat toliko izrežejo, kolikor je bilo davka ali carine prilomite. V slučaju tihotapstva se pa tudi po vrhu vsega, dotično blago zapleni.

Taka pravda se je leta 1890 v Verviersu vršila. Preko postaje Welkenraedt, na Belgijski meji, se je dolgo časa špirit iz Belgije in Nemčije tihotapljal. Od 90% špirita, pri vvozu v Belgijo, je tako visoka carinska pristojbina za plačati. Tihotapevi so tako fino prekanjo izumili, da so potem špirit neopazen ovazil.

Omisili so si, prostorne kositrate cevi, ktere so s špiritem napolnili in te v sode, v katerih je bila zemljata barva, skrili. Ko so na meji stražniki sode odpri, se-ve vidili so te surovo barvo. Pri tem tihotapstve so bili deležni jeni trgovci iz Belgije, dva pa iz Nemčije.

K obravnavi niso prišli. Carina od vtihotapanega špirita je znala 681,663 frank. Belgijška državna uprava ni zahtevala samo 681,663 frankov temveč tudi 10-kratno kazen, to je 6,816,636 fr. in vplenitev tihotapanega špirita s posodo vred. Med obtoženim je bil tudi neki trgovec iz Luetticha, kjer je bil zaradi tihotapstva z 3½ milijoni, že predkazovan. Pred nekaj leti je le-ta, bil še si romščen, a sedaj je bogataš. O istem času se je enaka prava, proti nekemu železniškemu strojevodji in enem trgovcem v Varšavi, vršila. Strojevodja je na stroju, svilnate trakove iz Nemčije v Rusijo vtihotapljal. Strojevodja in trgovec sta bila na 639,949 rubljev kazni obsojena.

Leta 1889 je sodišče v Draždanih nekega trgovca z žitom zaradi kršenja carinske davka na globo ¾ milijonov kron obščilo. Prizivi in prosnja za milost so bili brezuspešni. Trgovec je moral plačati.

Leta 1898 je neki tovarnar žganjarije, bil v Visbecku, obsojen na globo 12,251.70 mark in 4kratni povišek v znesku 49,006.80 mark, oziroma 1letni zapor in 200 mark kazni. Razven vsega tega se mu je še 6mesečni zapor pripoznal in obrtni list žganjarije, odvzel.

Pregrešek je bil le-ta: Žganjarski tovarnar je imel v neobčutnih sodih žganje. Ti sodi so bili oblastveno zapečateni. Davčni uradniki so opazili, da težina v sodih, akoravno so ti zapečateni, veliko več zginjava, kar bi se imelo naravnim potom vsumeti. Dva uradnika sta se pustila v klet zapreti in v noči sta manjolacijo opazovala, kakšno se žganje vsumi. Posledica je bila, zgorješna obodsba.

Akoravno te številke, angleške in angleške milijone ne dosežejo, se more obodsba ravno označenega žganjera za jako ojstro, ja trimčko smatrati. Ne glede le denarne in zaporne kazni, se mu je ob enem tudi življenje uničilo.

Tu je le nekaj slučajev navedenih. Šteparstva so približno samo milijonarji vganjali. Koliko šteparstvi se pa zgode, kojim se na sled ne pride, in kajliko šteparstvi se zopet zgode, h katerim poklicani factorji, ali roka v roko "delajo", ali pa dobrohotno eno ali pa obedve očesi zatisnejo, — to ne bo nikoli na dan prišlo.

***

Zahvala.

Društvo "Zvestoba" S. N. P. J. je pred nekaj tednev za tukajšnje stranjajoče delavce \$15.80 darovalo.

Za velikodusni dar podpisani presrečni zahvale izrekajo in bodo se v nasprotni sili spominjali tega čina.

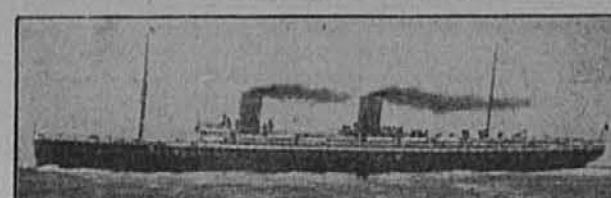
Eveleth, Minn., 29. oktobra 1907.

Eveleth Miners Union No. 47

W. F. M.

Direktna zveza z Avstrijo, Ogrsko in Hrvaško
FRANCOSKA PROGA

Compagnie Generale Transatlantique
GLAVNA PREVOZNA DRUŽBA.

New York v Avstrijo čez Havre Basel. Veliki in brzi parobrodi.

La Provence ..... 30.000 HP	La Lorraine ..... 22.000 HP
La Savoie ..... 22.000 HP	La Touraine ..... 15.000 HP

Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno hrano na parnih družbah. Snažne postelje, vino, dobro hrano in razna mesna jedila

Parniki odplujejo vsak četrtek.

Glavni zastop na 19 State St. New York.

MAURICE W. KOZMINSKI, glavni zastopnik za zapad, na 71 Dearborn St. Chicago, Ill.

Frank Medosh, agent na 9478 Ewing Ave. S. Chicago, Ill.

A. C. Jankovich, agent na 2127 Archer Ave. Chicago, Ill.

Pavil Sarf, agent na 110—17. cesta, St. Louis, Missouri.

Slovenenci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnik ali praznik, tedaj se oglasite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinski.

Cistim stare obleke in izdelujem nove

po najnovejši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

M. A. WEISSKOPF, M. D.

ZDRAVNIK IN RANOCELNIK

885 Ashland Ave., Chicago, Ill. TEL. CANAL 476

Uraduje na svojim domu:
od 8.—10. ure predpoludne 814 Ashland Ave.:
od 1.—3. ure popoludne in od 4.—5. popoludne.
Ob nedeljah samo od 8.—10. ure dopoludne doma in to le izjemoma v prav nujnih slučajih.

DR. WEISSKOPF je Čeh. in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

Cemu pustiš od nevednih zobodravnikov izdirati svoje, močno še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zlati s zlatom ali srebrrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Lobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

ATLAS BREWING CO.

sluje na dobrem glasu, kajti ona prideluje najbolje pivo iz českega hmelja in izbranega ječmena.

LAGER MAGNET GRANAT

Razvaja pivo v steklenicah na vse kraje.

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)

WEEKLY

683 Loomis St. Chicago, Ill.

Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki."Glas Svobode" izide vsaki petek
v velja za AMERIKO:

ca celo leto \$1.50

ca pol leta 75c

Z A V R O P O :

ca celo leto ..... kron 10

ca pol leta ..... kron 5

Naslov za dopise in pošiljatve je

"Glas Svobode"

683 Loomis St. CHICAGO, ILL.

Pri spremembi bivališča prosimo na-
ročnike, da nam natančno naznamo
poleg NOVFGA tudi STARI naslov.

Dopisi.

Anno Domini 1907.

REPUBLIKA ILIRSKA.

Na smrtni postelji leži tiran — trda beseda za njega, ki ni hotel nikomur nič hudega željeti — slabotež na duši in telesu, ki ni nikomur nič dobrega storil, ponižen je narode tlačil zato, ker so po njini, a svobodni glas narodov zadušil še predno je prišel na dan.

Ponjen narod, naš slovenski narod radi trpi, prenaša potrežljivo vsa bremena, katera se mu nanašajo, a kadar se bo začelo svitati v glavah naroda, — preveč napeta struna rada poči — takrat se bodo slišali glasovi po svobodi, prošnje in grožnje in blizu bo konec vsemu trpljenju. Ti glasovi se bodo s silo hoteli zadušiti, a narodu, kateri je močan, čil i čvrst, bo treba samu, da se s podvojenim upre okrutnežem in si sam izposuje samostojnost. — Lepe besede, kakor so samostojnost, neodvisnost, enakopravnost, toraj besede, ki pomenjajo svobodo v pravem pomenu, je narod samo bral ali čil iz drugih ust, a nikdar jih ni okusil, nikdar se ni postopalo z njim človeško, ampak pašice v podobi stare uslave in umazanih postav je šwigala po njegovem hrbitu.

Čas hiti in s tisto hitrostjo napreduje kultura, bistri se mu, že je po svobodi se užigajo v narodovem sreči in z gnajsom se ozirata na nepravično postopanje proti svojim sobratom. A dokler se narod ne bo odresel svojih tiranov, ki pravijo, da so od boga postavljeni, da vladajo (mučijo) narod, se od njegovih žuljev žive, iz katerega izbirajo moči za krvave vojske, kjer mori brat brata, sin očeta, oče sina, — dokler bode za umrlim vladarjem drugi lehni zavzel njegov prestol in pestopal z narodom — kakor njegov prednik, tako dolgo bo narod učlenjen v verige, tako dolgo se bo dušil v ujem svobodni glas, ki zahteva olajšav, a ravno tiko dolgo se bodo v narodovem sreči gojile želje in hrepenež po svobodi, po prostosti in te želje se bodo izpolnile kadar si bo narod pomagal sam, kadar se bo odresel verig in spon katere ga vežejo in kadar si bo postavil vlado, v kateri bo imel on a ne cerkvena duhovščina prvo besedo.

A t je mogoče le potom revolucije, potom katero bi se oživila izmed vseh jugoslovenskih dežel, stara Hirija, v kateri bi ne bili zapovedane in postavodajale farji in njihovi podrepniki aristokratije, kakor se to gedi v sedanji Austriji, temveč znalo bi se zgoditi, da bi ne bilo pri nas prostora za nje, nakar bi morali odkorakati z njihovim sv. duhom v tičniku na čelu in z vsemi svojimi ceremonijami, iz, po revoluciji nastale svobodomiselne dežele.

P. W. Petrov ml.

Pueblo, Colo.
Zares srečni in veseli morajo biti katoličanje okoli "Amer."

Slov.", v katerem veselo brenkajo, da je S. N. P. J. dala slovo umirjanemu listu "Glas Svobode" in sklenila izdajati lastno mesečno glasilo. Uprاشam vas, "preljubi v Kristusu", ako čitate škofa Anton Jegličevega glasila "Slovenec" in "Domoljub"? tam se neštegljajo umazanega perila, s sasbo ob času zadnjih državnozborskih volitev. Nadalje vas moram resnici na tjuhu obvestiti, da list "Glas Svobode" dobival bode vseeno letne podpore \$100.00 od slavnega. Jednote in sicer tako dolgo, dokler bo ostal na tem stališču pa majhno urednik lista kdor hoče.

Druge pa zoper skrbijo uradniki S. N. P. J. — Jaz pa Vam povem, da delegacije zadne konvencije imeli so malo več razuma v svojih glavah, kakor pa Vaš Škofje, kateri Vas puste duše pasti veden na enem prostoru, od tod potem vzrok, da kakor hitro se privadite na istem prostoru pa sumi svojo vero oznanjujete. Ker pa ima S. N. P. J. veliko zmožnejših članov, za to se jim je pa tudi urad dal.

Rad bi tudi vedel, koliko je k temu "Amer. Slov." pripomogel, kakor piše v svoji 43 štev. — Da, da, to vse je bistveno pripomogel, in da boste imeli lajšo, dašo Vam moram na uho šepniti, da tudi jaz sem bil kot delegat pri isti konvenciji navzoč, in znano mi je, kaj in koliko ste v resnici dobrega storili. No, lepa Vam hvala, gosp. da!

Velika slava pa me je le neki dan v La Saile delovala, namreč s Žanom Štefanom, katera se mu nanašajo, a kadar se bo začelo svitati v glavah naroda, — preveč napeta struna rada poči — takrat se bodo slišali glasovi po svobodi, prošnje in grožnje in blizu bo konec vsemu trpljenju. Ti glasovi se bodo s silo hoteli zadušiti, a narodu, kateri je močan, čil i čvrst, bo treba samu, da se s podvojenim upre okrutnežem in si sam izposuje samostojnost. — Lepe besede, kakor so samostojnost, neodvisnost, enakopravnost, toraj besede, ki pomenjajo svobodo v pravem pomenu, je narod samo bral ali čil iz drugih ust, a nikdar jih ni okusil, nikdar se ni postopalo z njim človeško, ampak pašice v podobi stare uslave in umazanih postav je šwigala po njegovem hrbitu.

"Amer. Slov." pa priporočam, da pusti S. N. P. Jednoto na strani, in najraje prinaša v svojih predalih g. Sojarja novovstanovljeno socialistično velo, kar je veliko večje važnosti za njegove braće, osabito še kadar bo sv. Peter iz groba vstal, kakor neli g. Sojar. In da so vsi katoliški farji "deviški", ali ni ta zgoda smesna g. Sojar? Ali ni sv. Peter nebeski vratar (?) in zakaj neprusti potem farjev v nebesa? Le odgovorite, potem boste pač sprevideli, da se res hudo nečeni, mogoče postanem tuči naravnik "Amer. Slov.", kateri prinaša res "zanimivce" članke, da bi se osel, aki bi povohal krepal.

S pozdravom in pa brezamere
Josip Mišček,
312 Plum St.

Mati pravi svojemu 5letnemu sinčku, naj opravi jutranjo molitev, in sinček jo vpraša:

"Mama, ali naj rečem svojo molitev ali molitev pestunje?"

Mati pa je bila radovedna kaj postanet moli, in odgovori:

"Reci torej molitev pestunje."

In sinček prične:

"O Kristus, ali moram že vstaneti?"

Mali Pearl očetu — "Papa, ali je bil Georg Washington poročen z Angleško?"

Papa — "Nikakor ne, sinček. In zakaj tako neumno uprašas?"

Mali Pearl — "Ta knjiga, katero ravno čitam, pravi, da je Angleška mati naše dežele, in ker je Georg Washington tudi oče dežete, misil sem, da sta bila poročena."

Sodruži, somišljeniki! Najostrejši meč, ki bode kapitalizmu in njega zavezniku, klerikalizmu usekal smrtonosne rane, je socialistično in svobodomiselno časopisje. K temu spada tudi "Glas Svobode". Segajte po njem! Širite ga med prijatelji, znanci in sosedi! Vsak nov naravnik je nov korak do zmage.

IZ GLAVNEGA URADA S. N. P. J.

Cenjeni sobratje!

Ako hočemo, da bode naša dična S. N. P. J. vzorjednota vsem drugim slovenskim jednotam v Zdr. drž. potem ne ramo drug drugemu delati iz rok v roke. Tako si olajšamo delo in napravimo red. Red je pa temelj vsaki organizaciji. Brez reda je vsač naprek nemogoč v organizaciji. Kdar se ne drži reda, posemno pri centralizirani organizaciji, je grobok organizacija.

Vsled tega priporočam, da se vsi odborniki krajevnih društev izvede strogo naslednjih navodil:

Zgornji del plačilne nakaznice mora napisati imenom tajnik in podpisati jo s svojim imenom. Na spodnjem in zgornjem delu nakaznice je vrstica: "Podpis prejemala. V to vrstico pa mora napisati ime bolnik (bolni brat), ki prejme podporo. Spodnji del plačilne nakaznice pa mora napisati in podpisati s svojim imenom zdravnik, ki zdravi bolnega brata. Na zgornjem delu nakaznice mora biti zapisano določeno ime društva, štev. društva, ime bolnega brata in certifikatna (poliena) številka. V prihodnje se bodo vse take bolniške plačilne nakaznice vračale nazaj društvo, ki bodo spisane površno in pomorkljivo.

Bolniško podporo smo do sedaj nakazali vsem, izvzeniši dotične, katerih mora vrniti nakaznice v pravilen popravek. Seve, velja to le za društva, ki so depositali svoje nakaznice do 4. novembra tega leta.

Na vprašanja, je li bil ta ali oni brat sprejet kot nov vpisan član, odgovarjam, da smo vse prošnje vrnili društvom v popravek, katere je zdravnik zavrnil do 1. novembra. Sedaj ima zdravnik se obilo prošenj za pregledati. Ko bodo vse prošnje pregledane, sporočimo takoj vsem društvom. Ako bi kateri član ne bil sprejet, za katerega je društvo že vplačalo vstopnino, bodo glavni vstopnini dotičnemu društvu.

Mesečni prispevek (assessment) za mesec november t. l. je za vsekoga člana \$1.00, za vsako članočico pa 25c. Razpis mesečnega prispevka bodo sprejeli tajniki še le okoli 17. novembra. Vzde temu pa lahko krajevni tajniki takoj vpošljijo mesečne prispevke, ker se bo kasneje poročilo krajevnih tajnikov v primerjalo z razpisom glavnega tajnika.

Se enkrat prosimo vse krajevne tajnike, ki se niso depositali na naš zadnji poziv natančnih naslovov tajnika, zastopnika in predsednika, da to nemudoma zvrše. Brez dobrih poslov teh treh uradnikov krajevnih društev je nemogoče redno postovanje.

Bratski pozdrav!

Za odbor
Tone Mladič, začasni tajnik.

OBVESTILO.

Cenjene vježe obveščamo, da so knjige v zalogi "Glas Svobode" posle, razven naslednjih:

Opatov prapersček 35c.; Kostrica 40c.; Detelicja 20c.; Godelnik 25c.; Preko morja 40c.; Poslednji Mehikanec 25c.; May Eri 20c.; Viljem baren Tegethoff 30c.; Na preriji 25c.; Naseljenec 25c.; Strelec 25c.; Fran baron Trenk 20c.; Avstrijski junaki 75c.

Te knjige posljemo poštnine prosti, in kadar želi imeti, eno tih knjig, naj nam poštnim potom poslje naročino v poštnih znamkah po en ali dva centa.

Na Irskem videl je duhovnik nekega svojega župljana prihajati iz krme s častaro pod pazduhu. Duhovnik ga počaka in ogovori:

"Pat, kaj pa imaš v oni čuturi?"

"Žganje, gospod," odgovori Pat.

"Kam neseš in čigav je?"

sprašuje duhovnik dalje.

"Moj je, in pa mojega brata Mi-

he, gospod."

"Hudimana, izlij svoj delež pa budi možak."

"Nemorem," odgovori Pat, "ker je moja polovica na dnu."

**ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."**

NAJEMNIK & VANA,

IZDELVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih piča.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

Emil Bachman,

580 S. Centre Ave., Chicago.

PLAČE BADGES FACTORY

580 E. BACHMAN, 580

1. ROJAKI, NAROČUJTE SI
"GLAS SVOBODE."

Bolečine v hrbitu in nogah izginejo popolnoma, ako se ud parkrat nariba z

Dr. RICHTERJEVIM

SidroPainExpellerjem

Rodbinsko zdravilo, katero se rablja v mnogih deželah proti reumatizmu, sciatični, bolečinam na stranech, neuralgiji, bolečinam v prsilih, proti glavo- in zobobolu.

V vseh lekarnah, 25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

215 Pearl St. New York.

7. EMPIRE SPECIAL 23 JEWELLED
ADJUSTED RAILROAD WATCH

\$5.25
nečak finega, to je ura kakeršna za to ceno se ni pojalo. Za njo posneto dobro urejenja, se navaja in reg. Ura Pokrov je, tako imenovan "Duel t Sverine". JAMČENA 30 LET. Eden najstarejši in načrateni zlatarjev posluje ura na vsak nas ov za \$5.25 ali pa jo odpolje C. O. D. na vsak posredno ekspresto postajo, da jo pregledate, in ak je ne povoljna ne plačajte niti enega centa, ko pa je primerica vsaki po \$35.00 RAILROAD URI potem plačajte ekspres agent u \$5.25 za njeno vsebino in ura je vaša. Dobite fli v ura brez vrednosti. Ena ura darujemo, ko jih kupite šest. Cenik brezplačno.

Naslov. P. M. FRETER & CO., 52 Dearbor St., Chicago, III.

5.25 DUST PROOF

Na to veselico se najuljudneje vabi vse Slaveni in Slovenke; toraj na svidenje.

Za dobro posležbo in vsestransko zabavo v kerte bo de odbor, in svirala bode tamburaška gleda pod vedenjem g. Lipščen.

ODBOR

ROJAKI ČITATELJI

TEL CANAL 597

W. SZYMANSKI

624-626 BLUE ISLAND AVE.

<p

Slovenska Narodna

Podpora Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MATIJA STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Tajnik: MARTIN KONDA, 669 Loomis St., Chicago, Ill.
 Zapisnikar: ANTON MLADIČ, 937 Blue Island Ave., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South, Chicago, Ill.
 Nastor- { DAN. BADOVINA, Box 55, Du pue, Ill.
 niki: JOHN VERSČAJ, 1411 Clarence Ave., Chicago, Ill.
 MARTIN STROHEN, 443 Main Str. La Salle, Ill.
 Pomožni { MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 odbor: MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 JAKOB TISOL, 9002 Strand St. So. Chicago, Ill.
 Polniški { MARTIN SKALA, Box 1056 Ely, Minn.
 odbor: JOSIP MATKO, Box 481 Claridge, Pa.
 MATIJA PEČJAK, 819 Chestnut St., Johnstown, Pa.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na L. tajniku Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Osrednji odbor S. N. P. Jednoté ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vsa društva, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljijo svoje dopise jednotnemu tajniku.

Zopet blamaža!

Sodruž Ivan Molek nam je pred par dnevi pismo Mr. Franck Klobučarja, bivšega a sedaj predvzoričnega blagajnika S. N. P. J. — izročil.

Ker g. Klobučar prosi za publikacijo pisma, ozimboma vsebino tega, radovolno njegovi želji ostrežemo in obesedno priobčimo.

Evo ga!

Chicago, 29. okt. 1907.

Cenjeni sobrat in uradnik, prosim, da mi to priobčiš v tej izdaji glasila in to getovo ker rasni društveni odbor čaka na moj odgovor, jaz pa ne morem delati in pisariti cele noči, to jem naj služi za vselej in vsem.

Z bratskim socialnim pozdravom,

Frank Klobučar.

Iz urada blagajnika S. N. P. J. Odkar je g. av. zborovanje zaključeno, sem dobil že mnogo listov in vprašanja radi poslovanja S. N. P. J. to je radi za stalega assesa in boln. podpore in drugih ustrezenih stvari. Navedeno listov sem z pismami odgovoril in veliko ne za kar sem pa v drugiče kako gorkoje dabil zato sem se namenil de še vdosadajnima glosi o nekoliko stvari pojasnil ker mi je nemogoče vstaviti tajniku in potem pa zdroben se zastopniku odgovorijati in pojačevati in tozago ker delam vsaki dan in tudi dosedaj tudi v nedeljah v ladjeplavni (Ship yard) za vskadajni kruh toraj mi je nemogoče še vsakovečer do 10.—11. ure pisseti še po 9-ureinem dnevniku v tovarni zato mi bodo oni brati odborniki odpustili katerim nisen točno odpis zadnji čas.

Toraj k stvari.

Prije naj omenim dlesem odločil začasno tajništvo S. N. P. J. že 11. sept. prešliga toraj od tistiga časa zanobeno zamudo omenega urada odgovoren zato je bilo glav zborovanje tam so nekateri moji prijatelji izrabili moje delovanje začas. tajnika zabatitno s katero so neusmeljeno udrihalo posmeni in pa sploh postarim glav odboru prvič radidljive debi eden drugi storil to za 1.50 kar sem jaz za 4.00, tega se gotovo vsi deležati spominjajo, inel pa sem še pomagača in to zato, ker je bilo delo zaostalo radi zapora in sodniškega prestopanja proti prejšnjemu tajniku, delaf sem kolikor najbolj mogoče vprič. Jednotni članstvo stało je delovanje v resnici eno s drugim \$6.00 na dan to je blagajništvo, katero sem ponosopravil, ali pa brata najem na svoje stroške danes stane samo tajništvo 6.50 na dan in ujem več navejenega ko takrat je je toliko? Zato pa vprašam, kje ste sedaj pretežarčevi in dragi ki ste imeli toliko zoper mreže delovali v Vaših letatkih in poestah in v saloni v Chicago kakor v La Salle! Ali je sedaj vse pravilno in postavno? Najnesramneje stvari in laži so se vporabil proti meni

in sploh staremu odboru mimo br. Kondu, kateri se je kot tak pri-družil že pred zborovanjem na-sprutni stranki in sraven vsega pa še 10. četvrtje nižje padel kot kedči drugi. Čudnojeres pred inobesu zborovanja toliko keriranja in pi-sarjenja ogoljiji koristolovstvju in še druge nesramne laži a sedaj pa vsetiho — toraj jast pravim v javnost sgoljufi in koristolovei ali pa nazaj nisoč čast in pošte-nje kakor drugih zmenoj potem šele pritertim mlčjanju in nepo-prej dobi se sedaj kar takoza-tuško, prijatelji, to ne grej jaz tirjam moje poštenje od onih, ki so mi ga kradli ker hačem zadreženje. Zborovanje je prišlo h kontu, vse je tih, vse molči, jaz pa za sedaj še toliko rečem se en-krat, de naj mi zajniki raznih po-družnic odpustijo, ker jim nisen odgovoril in vstregel jih zahtevam in to zato, ker nadaj opravljam samo še blagajništvo S. N. P. J. in sem tudi vse stvari kar spada v urad tajnika, tudi takoj odpeljal na pravo mesto, to je na-bratstvo starega zapisnikarja Anton Mladiča, 587 Center ave., Chicago, Ill., kateri oskrbuje začasno tajništvo s pomočjo Jos. Zavertnika torej vse tega vrada tikajoče stvari, naj se tem pošljajo. Društva pa in posamezni brati, kateri s ali se topijo vadi zaučenoga poslovanja se naj pa obrnejo na onih 36. br. delegato, kateri so vpletali nepravilno in ne-potestivo javno volitev glav, odbora S. N. P. J. na zborovanju v La Salle, ker le oni so tega kriv in nihče drugi tako zvoljeni novi odbor je imel tudi po njih sklep na nastopiti poslovanje česar pa dedanes ni storil, keraj bode ne-vsi. Sicer odbor, vvidevši svojo dolžnost, je zopet moral nastopiti in postavil tudi v poslovanju. Klubučarizem je moral zopet ma-stopiti, de je zaostalo podporo rukazal z br. Mladičem ti kater je bil v uradu do 14. okt., kakor tudi raznimi društva pogubne stroške. Zatem je dobil Klobučarizem svoje staro delo nazaj, katero je zgubil radi jednote in tačno isto zopet nastopil, de ne bo zopet kdo speval, da od jednote živim in se okriščujem, cesar ni sem nikoli strił.

Upati je, da pride poslovanje jednote v najkrajšem času zopet v najlepši red.

K sklepnu naj se omenim, da društva, katera se niso dospolala za oktober assessment, naj to, ko je mogoče, storeče, nebo zopet od sekatorih društev že za november usses. Jednoti. Vsaki uradnik ve, koliko čita društvo, ako tudi ni prepel od glavn. tajnika assessmenita, toraj da pride zopet v pravi red.

Z bratskim pozdravom,
Frank Klobučar,
blag. S. N. P. J.

Ta imate, cenjeni čitatelji, pi-sano tistega, kateri je toliko v glasilu pred konvencijo pisal. Ljudje si si sicer mislili, kaka kunstna "glava" mora to nek biti. Ka-ko je priporočat združenje taj-

nika in blagajniškega urada. Namignil je tuši, da bi bilo dobro občista urada nemu izročiti, a se je premisil, ko je pozneje slišal kritike, ter se odločil samo za tajništvo, kateri mandat je tuši s seboj na konvencijo nesel. Ravno tako so nesli globoko v svojih žetijskih mandatih stali njegovi zave-zniki. Ni čuda torej, da se je vsm ten obraz na konvenciji skisal, ko so neseli, huček nesli mandate iz tegov izvleči. Torej mož, kateri niti eniga stavka pravilno zapi-sati nezna, naj bi bil blagajnik tajnik in vetroče in napredujejoče Jednoto kot je ta — smešno!

Sicer pripomnimo, že sedaj, da budem o tem še govorili, kajti gradiva — dovolj.

Mi bi bili m. žali, ker pa se nje-govo svetobno veličanstvo vedno in vedno nekam vsljuje kot podrepna muha, in vedno s povdankom — to sem jaz Frank Klobučar, no pa bodi.

Klerikalizem se nagiblje proti večeru. Preživel je svojo dobo in propadel bo in ni je sile, ki bi ga obdržala.

Pozor gostilničarji!

Ne plačujte za vino in viski previšok cen, ker se dobi to ce-neje! Jaz, Vaš rojak, Vam jam-čim, da prodajam boljše, koristi-jje in ceneje kakor vsak dru-gi. Preti direktnemu naročilu in takojšnjemu plačilu izdaten po-pust, ker si stem prihranim čas, vose in druge velike stroške.

Prodajam starokrajski **brinjevec**, priznano zdravilo za vse tre-bušne in ledvične bolezni.

"High Life Bitters" ali **gren-čec** je najkoristnejša pijača, kar jih je v Ameriki, ki prepreči vse želodene nepravilnosti in čisti zla-sti kri, ohranjuje zdravje in daja telesu moč.

Prodajam tudi "Old Country Trester" ali **tropinovec**, kuhan iz pristnih in čistih tropin, — na-dalje: zdravilno grenko vino, sli-vovico, konjak, Old Tom, Gin, Imperial, Dry Gin, Bonded Rye, pristna kalifornijska in druge vrste vina, kakor: **Riesling** itd., — sploh vse pijače, ki jih mora imeti na razpolago vsak dober gostil-ničar.

Objednem izdelujem najboljše **avstrijske viržinske** po \$24 tisoč komadov in razne druge smodke od \$24 do \$80 tisoč. — To vse "Union Made".

A. Horvat,
Cigar Mfg. & Wholesale Liquor Dealer,
600 N. Chicago st., Joliet, Ill.

KOTAS BRATA

LASTNIKA GOSTILNE IN RESTAVRACIJE
na 535 Blue Island Ave., Chicago.

Priporočava svoje dvorane za shode, veselice itd. Vsako nedeljo popoldan izborni koncert. Vstop. nina prosta.

TEL. CANAL 2017

MATIJA ERKLAVEC.

Edini slovenski krojač v Chicagi naznana slav. občinstvu, da ima sedaj veliko zalogo vsakovrstnega blaga v izdelovanju novih oblek kakor tudi v popravo starih vse po zmerno nizkih cenah.

624 South Centre Avenue.
CHICAGO

TELEFON CALUMET 1078

Najfinje fotografije izdelu e vendar-le samo

P. Schneider

FOTOGRAF

2222 State St., Chicago.

Cene zmerne—postrežba hitra.

DON'T BE FOOLISH!

Angleški izgovor pravi: "Don't be foolish" in ne pla-čaj za izdelano oblico po \$15.00 \$20.00 in \$25.00 ako se lahko izbereš boljše blago in pusti oblikonarediti po metri za isto ceno. Poskusni pri nas, in prepričaj se o istinitosti. Akot pa delo ne bode po volji dobis svoj denar nazaj pri

THE CO-OPERATIVE TAILORING & G. M. COMPANY.

CHAS. TYL, MGR.

783 SOUTH HALSTED STREET,

CHICAGO

Rodovitna zemljišča v državi Michigan, Ogemaw County po \$6.00 aker.

Obdelana in neobdelana zemljišča v vseh državah Amerike

Vozne listke (šifkarte), zavarovalnine, pošiljanja denarja na vse kraje, izterjevanje zapuščnine in vsa notarska dela po najnižjih cenah preskrbi

John J. Pollak,
534z W. 18th St., Chicago, Ill.

POZOR ROJAKI!

Slika predstavlja uro s zlatom pre-tegnjeno (Gold filled.) in z dvo-jnim pokrovom. Size 16

JAMCI SE ZA 20 LET.

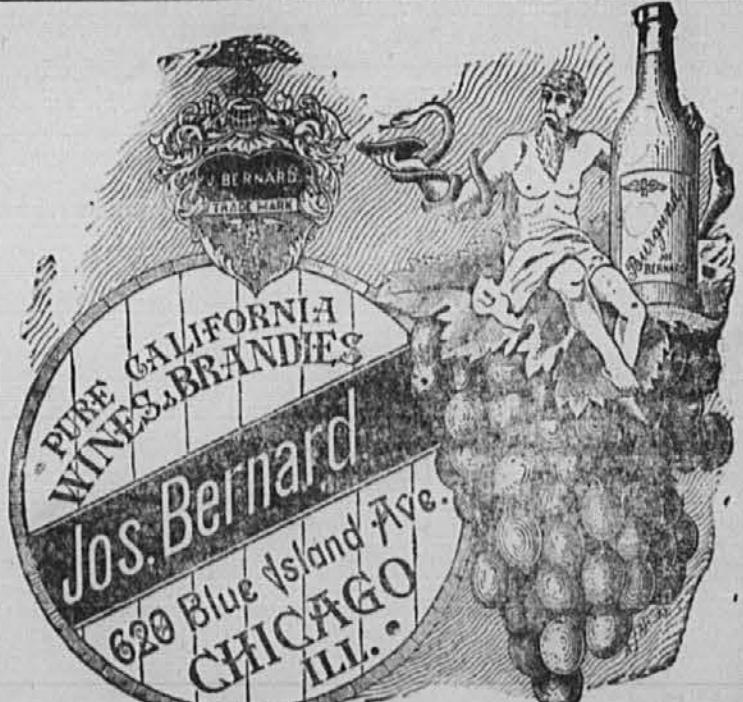
Ura ima kolesje najboljših ameri-kanskih izdelekov (Elgin, Walt-ham ali Springfield) ter ima 15 kamnov

Cena je sedaj samo

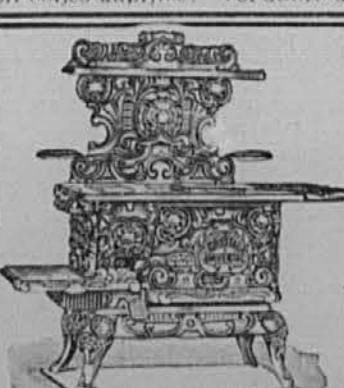
\$13.00

Za obilno naročbo se priporočam spoštovanjem
Jacob Stonich,

72 E. Madison St.
Chicago, Ill.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdo piše naše vino, trdi, da se ni nikdar v svojem življenju poku-sil boljšo kapljico. Vsi dobro došli!

Trgovina z železnino, pečmi, preprogami in z vsemi pohištvo

Dobro blago po nizki ceni pri

V. Kobzina-tu

580-582 Blue Island Avenue
CHICAGO, ILL.

Pozor!

Slovenci.

"Salon" z MODERNIM KEGLJISCSEM

Sveže pivo v sodčkah in Luteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinje unijiske smodke. Potniki dobe-čno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izbrana.

Vsem Slovencem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Bratom Hrvatom.

Naprošeni smo, sledećo resoluciju obelodaniti, kar radovolno storimo in najboljše uspehe želimo!

Uredništvo "Gl. Slobode".

Javna narodna skupština hrvatskih radnika, održana u nedelju 13. listopadu 1907 u Allegheny, Pa., donosi jednoglasno slijedeće:

ZAKLJUČKE:

I.

Samo slobodni narodi sa najširim političkim slobodama napredovali su do sada i mogu napredovati i kulturno se razvijati. Predviđenje istinskih političkih sloboda jeste neograničeni utjecaj naroda na zakonodavnna tijela, pa zato sakupljeni na ovoj skupštini zahtijevaju, da se u Hrvatskoj i Slavoniji što prije uzakoni: opće, jednakost, izravno i tajno pravo glasanja sa zastupstvom manjine, kako kod saborskih, tako i kod županijskih i općinskih izbora.

Tako izborni pravo omogućiti će i pravedno rješenje nacionalnih struka, pa zato sakupljeni osuđuju svako pregovaranje i natezanje sa madjarskim vladajućim natražnjačkim klijama, koje su najzakletije protivne svake slobode, pa i slobode naroda iz kojeg su ponikli, a zahtijevaju, da se svi pošteni i iskreni prijatelji narodne slobode i blagostanja u Hrvatskoj slože sa radnicima i narodima Ugarske za izvođenje općeg, jednakog, izravnog i tajnog izbornog prava.

II.

Dobro prosudivši gadnu svadju, koja se već duže vremena vodi preko novina između nekih bankira, nazovi-novinara i drugih biznis-pustolova, sakupljeni na ovoj skupštini dolaze sa gnušanjem do žalostnog zaključka, da među hrvatskim narodom u Americi vode glavnu riječ najpokvareniji ljudi, najgadniji prevranti, najdrski pustolovi, najernji zaglupljivači i najnemoralnije propalice. Sakupljeni sa prezirom prelaze preko te svadje jednakačkih lopova i osuđuju pokvarene pustolove, koji sramote naš narod i koji se penju na dušu napačenim radnicima. Sakupljeni na ovoj skupštini pozivaju sve hrvatske i jugoslovenske radnike iz cijele Amerike, da pljunu i da odgurnu od sebe kojekakve pokvarene i gadne propalice, koje se prikazuju kao radnički prijatelji, a koje u istinu gule i varaju naš narod i koji su se obogatili i htjeli bi se obogatiti preko ledja radnog naroda. Tim prije i tim lakše ih je odgurnuti, jer su svojom svadjom sami sebi odkrili masku sa liecima; svojom svadjom su sami pokazali kako su gadni i pokvareni, sami su sebe nazvali lopovima — pa zato tjerajmo i odgurnimo od sebe lopove i pustolove.

III.

U današnjem su svjetu dva razreda (ili dvije klase) ljudi, čiji se interesi kose i skobljuju. Na jednoj strani su — a to je prva klasa — oni ljudi, koji su u svoje šake prigrabili zemlje, kuće, tvornice, željeznicu, mašine i sva ostala proizvodna, prometna i životna sredstva. To su bogataši, tvorničari, poslodavci, kapitaliste-pljačkaši. Na drugoj strani su milijoni radnika, koji su prevareni, oguljeni, izmuzeni i opljačkani, koji prodaju svoju radnu snagu, koji se muče, pate, znoje i koji u radu svoje zdravije, snagu i svoj život gube, dok drugi u neradu i ljenčovanju a na grbačama i žuljevima radničkim uživaju i bogate se.

To je stanje prokletog, naopako i nepravedno i sakupljeni na današnjoj skupštini dižu svoj protest protiv toga današnjeg naopakog reda.

Protiv toga prokletog uredjenja moraju se radnici boriti. A borba protiv silnih, drskih i pro-

zdrljivih kapitalista može se samo onda uspješno voditi, kada su radnici složni i udruženi. Zato na današnjoj skupštini sakupljeni hrvatski radnici preporučuju svima hrvatskim radnicima u Americi, da se udružuju i da prisupaju radničkim borbenim udruženjima svadje gdje postoje, a gdje ne postoje treba da stvore borbena udruženja u slozi i sporazumu sa ostalim isto tak opljačkanim radnicima. Osim toga stavljaju se u dužnost izabranom odboru da se pobrine, da hrvatski radnici svuda gdje žive stvore svoja prosvjetna i politička društva (knjižnice, čitaonice i klubove), koja će društva osvjećivati, prosvjećivati i upućivati radnike i pripremati ih za borbe radničke koje se vode i koje će se voditi između ljenih i vrijednih — između radničkih krvopija i prevarenih radnika — a u korist slobode bratstva, jednakosti i jednakih prava i dužnosti svemu ljudi.

IV.

Da bi se hrvatski radnici u Americi što prije probudili i podigli iz mrtvila, nemara i mraka, i da bi se što prije i što brže okupili u kolo prosvjete i radničke borbe i napredka, jesu potrebne novine, koje će pokazivati put u tome radu i borbi. Skoro sve danas postojeće hrvatske novine u Americi jesu u rukama kojekakvih zloglasnih i pokvarenih ljudi i služe u korist džepa bankarima i drugim biznis-pustolovima. Zato na današnjoj skupštini sakupljeni radnici stavljaju u dužnost danas izabranom "Privremenom središnjem odboru", da radi oko toga, kako bi se što prije pokrenule novine, koje ne će služiti ni trgovcima, ni salonerima, ni agentima, ni bankarima, već samo radnicima i radničkoj prosvjeti, borbi, politici i napredku, koje će radnicima biti i oružje i obrana u radu i borbi za bolji život i veća prava.

Da bi se novine što prije pokrenule, koje će stajati na braniku radničkih pograđenih i orobljenih prava, pozivaju na današnjoj skupštini sakupljeni radnici sve hrvatske radnike iz Amerike, da priskoče koliko mogu u pomoć sa novčanim podporama, da bi novine što prije počele izlaziti na korist pravedne radničke borbe, slobode i napredka.

V.

Današnja skupština konačno zaključuje, da se izabere radnički "Privremeni Središnji Odbor" sa sjedinjene američke države, te se u odbor biraju ovi drugovi: Tomo Bešenić, Dragutin Gorupić, Milan Glumac-Jurišić, Franjo Hanas, Anton Horvat, Pavao Matuna, Gjuro Mokrović, Marko Paun, Petar Pichler.

Na prvoga, to jest na Tomu Bešeniću, 2007 East Street, Allegheny, Pa., treba slati sva pisma i sve pošiljke, a tako i novac za podršku novina. Ovaj odbor ima se brinuti da se izvedu i izvrše svi zaključeni današnje skupštine. To je, imade voditi brigu oko pokrenuća novina, zatim se ima brinuti oko svega, što će biti od koristi radnicima, kao i onima, koji misle u Ameriku putovati ili se natrag u Europu vraćati i na koncu ima se odbor brinuti oko osnivanja "Hrvatskog Radničkog Prosvjetnog i političkog Saveza", te izraditi pravila i učiniti sve potrebne predadnje.

Slovencem v pogled.

Cjenjeni Collins M. Institute!

Zahvaljujući se za poslana zdravila Vam naznanim, da sem sedaj popolno zdrav. Porabil sem samo jednu zdravila, in bil sem zdrav.

Prosim, ako Vam je moguće poslati jedno Vaših novih knjig Zdravje.

Vas pozdravljam ter Vam ostavam vedno hvaležni

Franc Birtić,
Box 555 Collinwood, Ohio.

PRIJETNO ZIMSKO IN POMLAĐANSKO

vožnja v Italiji in drugi kralj ob adriatskom morju vam praskti staro zdravje.

CUNARD LINE

PREVAŽA LJUDI IN BLAGO ČEZ OCEAN

GIBELALTAR, GENOVA, NAEPOL ITD.

LEPI, VELIKI IN NOVI

PARNIKI NA DVA VIJAKA

"CARPATHIA" 13,600 ton.

"SLAVONIA" 10,600 ton.

"PANNONIA" 10,000 ton.

"ULTONIA" 10,400 ton.

Iz New Yorka odpljujejo

NARAVNOST V ITALIJU.

Obrnite se do naših zastopnikov kateri Vam dajo potrebna navoda la o cenah in času kadaj parniki odpljujejo.

F. G. WHITING, ravnatelj.

67 Dearborn Str. CHICAGO

VACLAV DONAT

Izdeluje neopojne pijače, so-dovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Tel. Canal 6296

POZOR KADILCI!

Na 628 Blue Island Ave., blizu 19. ceste in nasproti Kasparjeve banke je največja tot akarna na severozapadni skrani mesta Chicago

Najboljši, raznih vrst, domać in importiran tobak; svalčice in smodke. Velika zaloga raznih pip in dežnikov, katere tudi popravljam, in veliko primernih stvari za božična in novoletna darifa.

Charles Nechansky

628 Blue Island Ave., Chicago.

Slovencem in bratom Hrvatom v Chicagi naznam, da sem svojo gostilno opremili z modernim kegljiščem in tako svojim cc. gostom pripravil najboljše zabavišče.

Vsem bratskim društvam priporočam tudi moje dvorane za društvene seje, svatbe, zabavne večere itd. — veliko dvorano pa za narodne in ljudske veselice.

Ce gostom so vedno na razpolago najboljše pijače, unisce smodke in prost prigrizek.

Potupočeti rojaki vedno dobro došli!

Priporočam se vsem v obileu poset.

Frank Mladič,

Chicago, Ill.

MED NAMA!

Ako hočeš imeti dobro fotografijo, pridi k meni.

Jaz se bavim s tem poslom že 25 let in moj delokrog se je med tem časom zelo razširil. To pove dovolj. Pridi k meni in budi prepričan, da ti izdelam po zmerni cene fino sliko v najboljji izdelovalnici fotografij, kar jih je na zapadni strani (West Side) mesta.

391—393 Blue Island Ave. vogal 14. Place. CHICAGO, ILL.

ESTABLISH 1883

PHONE CANAL 287

NAŠ POSEBEN CENIK ZA TA TEDEN.

Vsakovrstno blago, kakoršnegasi zaželjite, prodajamo po najnižih cenah.

Pletena spodnja krila za ženske dekleta, nektere vredne do 50c, sedaj na izbiro po 19c.

Vprašajte po kuponih za slike, katere dobite z vsakim 5c. vrednim nakupom, brez naših običajnih premijskih kuponov. Kadar imate istih za \$10 vrednosti, dobite olnatobarvno do prsno sliko vzeta iz vaše slike. Slikanje prosto, plačate samo okvir, kakorš-rega si izberete. Jamči se vsaka-slika. Na tretjem nadstropju silahko razgledate razpostavljenje slike.

Jamčimo, da vsaka obleka iz vrstno pristoja v obratnem slučaju se brezplačno prevstroji.

Zenske 50 palcev dolge črne kersey sukne z baržunastim ovratnikom, obšiti z nakitom, slično naročkom, na izbiro, samo \$8.98

Zaloga otročjih sukenj iz medvedove kožuhovine, pliša in ostrahana, velikost od 2 do 6 let, samo \$2.98

Zaloga otročjih in dekliških zimskih sukenj, razni krovi na izbiro, vredni do \$7.50, velikost od 4 do 14 let, samo \$4.48

Črne kersey suknje za možke, unisce delo, dobrega kraja in razne velikosti, samo \$10.00

Zaloga hlač do kolen za dečke, oblek in sukenj, raznega kraja in blaga, velikost za do 15letne, samo \$2.75

Zaloga možkih hlač, lepega črnega kraja in najnovije mode, vredne do \$2.25, razne velikosti, samo \$1.65

Zaloga zimskih kap za dekleta, iz fine angore kožuhovine, z naušnicami, iz različnih barv, samo 59c

Iz volne, pletene jopic za ženske in dekleta, lepe in tople raznih barv, razne velikosti, po \$1.75

Kratke Cardigan suknje za možke, pletene in dobrega kraja, črne ali rujave barve, navadno ali dvojno prsne, velikost do 44, samo \$2.98

Tople možke srajce, velikost od 14 do 17, vredne 50c, sedaj po 39c

R. Kolacek & Co.
559 561 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Severova zdravila so več mih že ponar ill. Ne jemli te takin ker nikakor niso tako doa, kot naš domači izdelek.

PLJUČNE BOLEZNI.

Pljuča morda preč v prvem slučaju niso napadena, vendar prav neredi in bolezni okoli pljuč imajo slabe nasledke, ki povzroča crizne bolezni pljuč. Koniče bolezni in vnetje pljučnih prostorov povzroča vnetje mrene, ki pokriva pljuča. V takšnih slučajih je ravnjaj bolj pametno, da se preč v prvem pejavu bolezni začne rabiti

Severov

BALZAM ZA PLJUČA,

ki odstrani vnetje; zdravi kašelj ki bolečine grla ter odstrani nevarnost. Med zdravjanjem pljučnih bolezni se mora d добро paziti, da se ne diha hudo mrzel zrak, prah ali dim. Dobro je tudi, da se pravljijo vsak dan z Severovom Čljem sv. Gotharda in krepča cel sestav iz izvrstno toniko Severovega Balzama za življenje, Severov Balzam za pljuča. Cena 25 in 50c

Prodaja se v vseh lekarnah. Zdravniški nasvet pošljemo na zahtevo vsakemu zastonju

Neredno bitje srca

povroči neredno rabljenje čaja, kave, opojnih pijač in druge nezmernosti v jedi in pičači. To je dobro obvarovanje pred nevračnostjo. Zdravilo, ki okrepiča srce in spravi v pravi red je

Severova Šrena Tonika

Cena \$1.00

Pomankanje spanja

in oslabelnost se lako ozdravi po rabljenju zdravila in to je

Severov Nervoton

ki je najzanslivejša do danes svetu znana za živce. Daje čist glas, dobro spanje in naravno krepča živce. Je predvsem okrepičilo telesa in daje veselje do življenja.

W. F. SEVERA Co.

Ali ste propadli in pobiti?

Dostikr se čuje priovedovati "ta ali oni je propadel, ali da slabo izgleda" take besede povejo nekaj o človeku. Kakor tečaj na ura se človeška energija izrabiti, takrat je čas da se začne rabiti

Severovo Živiljenski Balzam

Tako izvrstna Tonika je to, da ponovi in okrepiča moč ter uredi cel sestav, tudi okrepiča zdravje.

Cena 75c

Ne obupajte!

Jetika ni več dandanes neozdravljuva bolezni. Pravilna hrana, sveži zrak in rabljenje

w Severovega Balzam za Pljuča

zdravi vse ako še niso preveč zastarane pljučne bolezni. Samo je treba, da se začne zdraviti dokler še ni prepozno.

**CEDAR RAPIDS
IOWA**

Poštним potom lahko vlagate denar.

Da zamoremo vslužiti tudi zunanjim vlagateljem uvedli smo da vloge sprejemamo poštним potom. Vi lahko denar na vsaki pošti za nas vložite s pripombo naslova. Vloge sprejemamo od \$1.00 naprej.

Pišite po navodila na

SOUTH CHICAGO SAVINGS BANK

278—92nd Street

Chicago, Ill.

MOČNO BLAGO.

Najbrže, da ste videli že kako oznanilo in si predstavljali, kako po ceni se blago dobri. Ali se spominjate, kako slabec blago ste dobili in si sami sebi rekli: "Nikoli več tam ničesar ne kupim". Večina nas ima tako skušnjo, inče je vi niste imeli, štejte se srečnim. Mnogokrat vidite také predmete oznamovane in tako lepo popisane, da se vam priljubijo in si jih hočete nabaviti. Grete in si jih ogledate in najdete, da niso niti polovice one vrednosti ali kakovosti kakor opisano. To je glavni vzrok, da mi ne navajamo naših cen po oglasih. Nekatere prodajalne trde, da cena tegu ali onega predmeta je za polovico znižana. Mi tega ne storimo, kajti vsakdo vše, da nekaj dobička moramo imeti, ker sicer ne bi mogli eksistirati. Naša trgovina obstoji vze 15 do 20 let in to dokazuje, da zadovoljimo ljudstvo. Pridite k nam in si oglejte blago in ceno. V zalogi imamo najlepšo vrsto oblek, slaminov, klobukov, letne spodne obleke itd.

Pridite in oglejte si naše vzorce za moške obleke.

RAZNO.

Nenavaden rop.

V Newarku sta nedavno dva roparja napadla 68-letnega farmerja A. Kenta, ko se je vračal proti domu v Troy Hills, N. J. Pri sebi je imel 200 dolarjev, katene ju dobil za breskve. Pri napadu je pa ropar imel dobiček v znesku 35 dolarjev in lepo zlato žepno uro. Eden roparjev je skušal njegove konje ustaviti, dočim je drugi skočil na voz in Kenta napadel. Stari farmer se je obupno branil in mlada konja sta se pri tem splašila. Na poti proti domu se je potem boj nadaljeval na vozu, dokler se ropar ni oprostil in ušel. Na vozu je postal njegov odtrgan žep, v katerem je bila zlata ura in 35 dolarjev denarja. Farmer naznana, naj pride ropar po svoj denar, katerega mu vrne z "obrestami".

Barvo spreminja

v New Yorku neka zamorka po imenu Bulit iz zapadne Filadelfije. Sprva je bila črna, kakor so zamorei, na neki čuden način se je pa začela beliti, da je naposled dobila čisto belo kožo. Bela kožna barva je pa v veliko žalost lastnike začela kuzati temne madeže in kakor se kaže zdaj, bo ženska tekom časa tako črna, kot je bila nekdaj. Kakor se pripevuje, se je z Bulitino kožo že enkrat izvrnil tak proces pred nekaj leti.

Največja zaloga zlata.

Leta 1905 je imela nekoga dne francoska banka v svoji blagajni zlata za 2,313,682,540 frankov. To je rekord, ki ga do tedaj ni dosegel noben denarni zavod na svetu. Ker je kilogram v denar spremenjenega zlata vreden 3100 frankov, je omenjena zaloga zlata tehtala 907,446 kg. Za prevoz te zaloge bi bilo treba dveh popolnih vlakov, vsak s 45 vagoni, vsak vagon bi bil obtežen z 10 tonami, a ostalo bi še vedno 7446 kilogramov. Vsak vagon bi bil vreden 31 milijonov. Cela imenovana vsota znaša ravno 140,654,127 zlatov po 20 frankov. Ker ima vsak zlat premer 21 milimetrov, znašala bi daljava, ako bi se položili drug poleg drugega, dolžino 2,953,736 metrov, t. j. za 50 kilometrov dalje, kakor znaša daljava iz Madrida preko Pariza v Rim.

žene je odpri Pavel vrata, v tiem trenutku je pa že počil strelni nesrečnik se je zvrnil mrtve na stol. Divjak je bil obsojen na smrt na vislice.

Nenavadna smrtna nesreča.

Ivan Bevanda iz Hrvaške je odhalil v Ameriko. V Mostaru sta se ločila s sestro Jelko, s katero sta se iskreno ljubila. Ko je bil brat v železniškem vozlu in se je vlek že pomrkal, onsedela je sestra, padla pri tem pod prenika, ječi se vlek, ki ji je odtrgal eno nogo, drugo pa silno razresnil. Nesrečno dekle je umrlo na poti v bolnico. Brat se je pa moral odpeljati.

Klerikalci in ples.

V "Miro", ki je v zadnjem času krenil v ultraklerikalno stranjo, citamo v listici uredništva toki: "Naj nam naša društva ne zamejajo, če veselje, kjer se pleše, ne naznajamo. Naš narod se mora navaditi lepše zabave, kot mu jo nudi v deželi običajno in moralčno toliko pogumno navadno plešanje. Uredništvo ne jemlje nase odgovornost, vabil ljudi na priložnost v greh. List mora narod vzbujati z vso resnobo in ne sme gejiti slabosti našega z raznimi veselicami zastrupljenega ljudstva." Tako "Mir"! "Slovenec" pa, ki je sicer "Mirovin" urednik v vsakem oziru vzor, saj piše Podgorje sam, da ni za nje "nikaker sramotno, če so zastopniki tega lista", je tedne in tedne delal reklamo za plesno veselico klerikalnega pevskega društva "Ljubljane" ter "vabil ljudi na priložnost v greh", da rabimo "Mirove" besede. Kaj pravi k temu "Mir", kaj mognisce Podgorje? Če se na katoliški podlagi pleše in "delo greh", takrat škof list vselej trdo zatisne obe oči, a ne samo to, še celo junaško "vabil ljudi na priložnost v greh"! Zarato se čudimo, da sta si v tem oziru "Mir" in "Slovenec" na vzkriž. Zaskaj hoče biti "Mir" bolj katoliški, kakor je "Slovenec", ki je vendar oficialno glasilo škofa Arliona Bonaventure! Kakor se kaže, "Mir" še ni zadostni podkovani v katoliškem ligurianstvu, treba mu bo v tem oziru še prakticirati, preden bo dosegel svoj vzor, svoj ideal — častivrednega "Slovenca"!

Fiasco misijona v Barkovljah pri Trstu.

Krajiški klerikalci so jalo podjetni ljudje. V zadnjem času so dobili velik appetit na Trst, in njegovo okolico. "Slovenec" je začel pisati fulminantne članke proti tržaški politiki, bombardirati "Narodno delavsko organizacijo" in pošiljati svoje emisarje v Trst. Uspehi so bili klavoverni. Sedaj se poskusili z misijonom. Pravzaprav niso nastopili pod tem diskretiranim imenom, ker neki parnati ljudje iz lastnega tabora so jim to odsvetovali. Ali misijon je bil vseeno. Stirinajst dni je imela menda trajati t. zv. pobožnost. Zadeli so korajzne. Pridige so bile — no, kakor so pač "Slovenčevi" članki. N. D. O. je bila prečastiti ospodi posebno na želodecu. A vprašate za uspeh? Najprej so šli ljudje poslušati iz radovednosti. Pri nas so namreč ljudje jako radovedni in kdor spekulira v Trstu na radovednost, naredi vedno imeniten "kšeft". Sili so torej in se smeiali. Saj je bila stvar zabavna. Ali vse do neke meje. Potem, ko so se naveličali izbruhov krščanske jeze nad vsem, kar je Tržaščanu milo in sveto, so mrmraje izostali in na velikem dnevu "pardona" je bilo v cerkvi prisotnih — deset starih žen. Jokali in stokali so patres in fratres in blamirani gospod fajmčer, da imajo "tako lepe pridige napisane" in da občinstvo vendar noče prihajati. Reklama ni pomagala in enega lepega dne "misijona" ni bilo več. Ničše se ni brigal za njegov odhod.

Svaka umoril.

V Jabolku na Hrvaškem je Bogoje Krajčinovič silno sovražil svaka Pavla Krajčinoviča. Kjer je le mogoč, provzročil je ž njim pretep, dasi je bil Pavel jeko po hlevna duša. 18. avgusta ga je napadel po kratkem pričkanju v neki gostilni, kjer mu je vrgel v glavo vreč, da so napadencu kosi stekla ostali v glavi. Pavel je odšel v drugo gostilno, kamor je prišel za njim Bogoje, ki ga je napadel s palico in mu jo razbil na krvavi glavi. Pavel je pobegnil domov pred divjim svakom in se zaklenil. Bogoje je prišel zopet za njim in hotel s silo vreti v hišo, a ni ni mogel. Šel je domov po puško in prišel zopet k Pavlu, kjer ga je prosil pred vrati, naj bi prišel ven in mu posodil voz. Kljub opominu svoje in Bogojeve

Victor Volk & Co.
Izkušen krojač
838 1st St., La Salle, Ill.

Rozalija Malis.

Moderna človeška trgovina.

Iz Rima se poroča, da je chilenska vlada z nekim italijanskim agentom pogodilo sklenila, da ima le-ta veliko število laških rodbin v državo Chile poslati. Pred ukrejanjem, merajo izseljeni se pri chilskem konsulu zglašiti, kateri njih poklic dožene, potem: so li z kazemskim zakonom v dotiku prišli, in ako so čvrsti, in sposobni za delo doveli. Roditelj rodbine ne sme čez 50 let star, a mora delaven biti.

Potem, ko izseljene v Chile dospe, jim da vlada skozi en teden brezplačno stanovanje in hrano. Ako v teknu enega leta izseljene, za delo nesposoben postane, ga vlada na vladne stroške nazaj v staro domovino odpravi in vsaki družinski udobi \$10(!) Vseljene, kateri je anarhističnega mišljenja, ali ima kako nalezlivo bolezen, se ne sme izkreati. Chilenska vlada je to vkrenila, ker industrija zaradi nedostatnosti delavskih moči močno trpi in ker je dognala, da so Lahi delavni, trezni in vareni ljudje.

V Italiji je vlada jeko iznemirjena zavoljo mnogobrojnega izseljevanja; posebno iz južne Italije, vsele ktere je doma pomanjkanja moških delaveev.

Neprehonoma je izseljevanje v združene države, na dnevnem redu. Dr. L. Billaro je od italijanske vlade nalog dobil, da odnosajo in vzdroke trunnih izseljevanj preiše. Izid preiskovanj je bil: da izseljene, akoravno v nekaterih krajih kot v sužnosti žive, se jim vendar bolje godi, kakor v stari domovini. —

Skušajmo v prvi vrsti dognati, kjer chilensko vlado marljivost, štedljivost in treznost laškega delaveca, resnično napotilo, da ravno te delavece zaradi naštetih dobrih lastnosti v svoje dežele zvabla in ravno na Italijane reflektira? Ne. Pogoji, ktere chilenska vlada stavi, niso ugodni. Ona zahteva dobre, čil material, da se domača, chilška industrija okrepi in povzdigne, a prevdoma zamolči o zaslugu. Ona zagotavlja prosti prevoz, in tja dospevšim 10dnjevno prosto hrano in stanovanje, a kaj pa potem? — Smelo trdim, da chilška vlada je svoje tipalnice ravno v Italiji nastavila zaradi tega, ker je beda in siromaštvo tam na vrhuncu, skoraj bi rekel cele Evrope, in drugič pa, ker drugi narodi se takim agentom na limanice ne vsedejo. Kako ugodnost pa chilška vlada izseljnikom obeče? Nohene! Ako chilška vlada resno in pošteno z izseljnikom misli, zakaj se neposredno z italijansko vlado ne dogovori? ne pa da se agentov poslužeje? Zato, ker je vse humbug! Chilška vlada hoče in rabi bele sužnje!! —

Kaj pa je z Italijo? V Italiji je samo dvoje vrst ljudstva. Močni, a potratno in skrajno razuzdano živeči in zadolženi, za vsako korupejo sposobni velikani, in pa strajoči proletariat.

Morebiti, da ni vsem našim cenenim čitateljem znano, da je v Italiji še danes desetina v veljavi. Kmet ni samostojen, temveč je le najemnik zemljišča, od kterege more baronu, grofu ali sploh grajsčaku najemnino plačati in sicer jako točno, če ne gorje mu! Velikaši navadno po mestih živijo; doma so oskrbniki, pravi triungi, kteri tudi za svoj žep skrbijo. Potratni, v mestu živeči lošovski grajsčak potrebuje zase in njegove — mi rečemo njege zato, ker imajo navadno razven svojo gizdavo ženo tudi še priležnico ali bolje rečeno, priležnico — veliko denarja. On svenju oskrbniku piše: pošli mi denar. Oskrbnik pa reče k najemniku: dej denar, ako ne daš, pojdeš v keho. Sodniki so kruti, in grajsčinski podrepniki. Letošnjo poletje se je prigodilo, da je bilo požeto žito na polju kmetu zarubljeno, ko ni mogel najemšči-

no plačati. Vreme se je k dežju pripravljalo in kmet je suho žito, da varuje kvara, domu spravil. Oskrbnik gre k sodniku in kmetu zatoži. Sodnik je kmeta obsodil, da mora žito nazaj na polje zvoviti in povrh ga je še v zapor vtaknil. Torej, kmet mora plačati, ne oziraje se, na kakovost prideka, naj vzame kjer hoče.

Od tod veliko siromaštvo.

Ni toraj čudno, ako siromaka včasih jeza prevlada in kakega trinoga ubije, a da kazni uteče, pohegne v gore in postane — tolojav. Kdo je tega krv? Razdražana vlada, korupejca ktera prevladuje in ubogo ljudstvo k skrajnemu obupu tira.

To je glavni vzrok anarhizma, kateri je ravno v Italiji vkorenjen in nobena moč ga ne zadusi.

Tukaj en dokaz.

Ko sem se letos, s Cunard parnikom iz Evrope v Ameriko vozil, stali smo v Neapolju bur. Na krov je prišel laški pomorščak, kot nekaka straža. Tudi Karabinerji so sem pa tja skakali in jako resne obraze delali. Opazoval sem vse to vrvenje, a naposlед pogledam tudi pomorščaka; bil je višji podčastnik. Jaz stopim k njemu in ga vprašam, se li bo z nami peljal, a on odvrne: "No, no, signor." To je bilo kar sejn hotel, namreč, da se ž njim v razgovor podam.

Podčastnik je bil jako živahnega kretanja, vlijuden in brzo sem na njem opazil, da je umen mladenič. Ko se o vsakdanjih rečeh, nekoliko časa pogovarjeva, sem polagoma pogovor na politiko krenil, ali slabo sem zadel. Nepričakovano se v vame zarez in reče: "Gospod, vi mene izpeljujete. Rekli ste, da ste Avstrijec, a vendar ne vem s kom imam opraviti." Ta odkritosrnost se mi je depadla. Torej mu, podavši dve fini smodki, rečem: "Kdo, da sem, vam bo vseeno, a da sem tovariš veliko tisočev Vaših bratov, to je: da sem socijalist, to menda ste že zapazili, kajti jaz se ne varam, ako trdim, da imam z inteligentnem človekom za opraviti." On bliži mene stopi, ter mi skrivoma roko stisne in obraz se mi je žaril. On pravi: "Tudi jaz sem socijalist. Pri nas v Italiji, kar nas je nižjih vojakov, naj si bode na kopnem ali na morju, je socijalizem in anarhizem popolnoma utrijen, in prav malo jih je, da nebi, ali k eni ali drugi stranki spadali. Častniki secer vedo o tem, ali v resničnem stanju revolucionarizma se jim niti ne sanja." Kaj pa je z ljudstvom?" ga vprašam. "Ljudstvo je znamen, in mi smo z ljudstvom; čakamo le priložnosti, da vse preobremo." In kadaj mislite, da pride ta trenotek?" On veli: "Vidite, to je velevažno tudi za Vas, ko ste Avstrijec. Mi čakamo trenutka, ko avstrijski cesar umre. Italija, kakor Vam bo znano, vže zdavnata sem na avstrijska obrežja preži. To je italijanska politika, katera je vse politikaste tako objela, da na domače razmere niti ne mislimo. No, ali mi bodemo potem, kadar ta trenutek pride, naj preje doma red naredili, in sicer red, kakorven v analah naše domovine ni zapisan." Jaz ga še vprašam: "Od kod to izvira, ko vendar v laški deželi u medsebojnih bojih ni bilo slišati?"

(Dalje prih.)

Delavec je opravičen do vsega produkta, kar ga sara producira.

Brez Zdravja - ni Sreče.

The Collins New York Medical Institute.

V tem mnogo let obstoječem zdravniškem zavodu je na čelu zdravnik "Specialist", kateri ima veliko izkušnjo v zdravljenju vsakovrstnih bolezni. A v svoji mnogoletni zdravniški praksi, posvetil je največjo važnost zdravljenju, Akutnih kroničnih in zastarelih bolezni MOŽKIH ŽENSKIH IN OTROČIJH.

Iz vseh krajev širne Amerike še mu zahvaljujejo ozdravljeni bolniki za popolno ozdravljenje bolezni z mnogobrojnimi pismenimi zahvalami.

Radi tega pozivlja, da se obrnejo na njega Vsi, kateri so bolni slabii in nemočni in katere drugi niso mogli ozdraviti. Kakor hitro Vašo bolezen natanko pripozna — takoj se Vam v obširnem pismu v materinem jeziku naznami celokupno stanje Vaše bolezni — kakor tudi navodilo, kako se imate ravnat in zdraviti, da čim prej popolnoma ozdravite, — ako je potrebno — pošle Vam tudi potrebna zdravila in sredstva s točnim navodilom, kako se morajo rabiti.

V dokaz njegove spretnosti nekoliko pismenih zahval in slik od ozdravljenih bolnikov.

Ozdravljen od mnogoletnega resmatrismu, bolečin v kosteh in živčne bolezni.

Mike Novak
1358 Molen Ave., Pueblo, Colo.

Slavni Medical Institute!

Stem pismom se Vam zahvaljujem, ker ste ozdravili moje dete teleske notranje bolezni osteli možljivje ponujajo Vaših dobljih zdravil. — Bill sem pri mnogih zdravnikih in vsaki mi je rekel, da moje dete ne more ozdraviti. Srčno se Vam toraj zahvaljujem in dovolim da se to natisne v časopisu, da vidijo rojaki, da ste Vse edini zdravnik, kateri v resnici zmore pomagati.

Toliko na znanje našim rojakinom v Ameriki, — boste im se do groba Van hvaljeni. Sem Antulic
1595 Washington Ave., Columbus, Ohio.

Jaz se Vam lepo zahvaljujem, ker ste me ozdravili, da sedaj popolnoma dobro živim, kakor da ne bi bil nikdar glob.

Priporočam Vas vsem rojakinom širne Amerike kot najboljšega zdravnika ter Vas pozdravjam

Peter Sikonja
Box 285 Trimountain, Mich.

Vam zaznamim, da sem popolnoma ozdravila na Vaših. Zdravilih da ne čutim nikake boleznine več, za kar se Vam srečno zahvaljujem. Če bodem še kedaj bolana, se budem že vedela, kam obrniti in čudi drugam Vas priporočam. — Vas pozdravjam Vaša. — Maria Melegić
1168 Western Ave., Chicago Ills.

Ozdravljen bolezni na očeh, glavoboli in žumena v očeh.

John Polanc,
Box 151 Rock Springs, Wyo.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

140 W. 34th St.

Dr. R. Mielke, Medical Director.

Nev. York, N. Y.

Ako osebno pridete, javite se v offisu našega zdravniškega zavoda, — ordinirajočemu zdravniškemu direktorju vsaki dan od 10 ure do poludne do 5 ure popoludne. Ob nedeljih in praznikih od 10 dopoludne do 1 popoludne.

VODAK-OVA GOSTILNA

683 Loomis ul. na vogalu 18. Pl.

Ima lepo urejeno dvoranega za zabave in zborovanja
TEL. CANAL 7641

Edward Pauch

gostilničar

663 Blue Island Avenue
CHICAGO.

TOM. KYTLICA

UNIJSKI TEŠARSKIMOJSTER

1294 Trumbull Ave., CHICAGO.
Sprejemava v njegovem stroku spadajoča dela po najnižji ceni, in se priporoča za obilna naročila.

KRITIČNI MOMENT.

Kadar kak član družine zболi, takrat mora biti odločitev hitra; razven v slučajih ne-prebavnosti, ali ne slasti do jedil, in da te počutite slabe, kar ne štejemo kritičnim momentom, in to tudi vemo,

vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej preti, da

Trinerjevo zdravilno grenko vino,

je najpripravnejše zdravilo za take bolezni, s katerimi se hitro in zamesljivo ozdravi. Izvrtrno učinkuje na želodečne žive in pospešuje aktivno vse organe, tako, da vsako najmanjšo hrano redno prebavijo, pomnožujejo kri, in odstranjujejo vsako nevarnost od telesa. Kadarkoli se vam torej pripeti, da

nimate slasti do jedil,
se počutite utrujene,

imate teški glavobol,

nemorate mirno spati,

ali da ste bledi je

čas, da upotrebujete Trinerjevo zdravilno grenko vino, ker le ono edino spravi vse prebavljene zopet v pravire.

Dela, kri čisto, obraz lep, telo močno in živo mišljenje.

RABITE GA V VSIH POTREBAH.

NA PRODAJ V LEKARNAH in PRI IZDELOVATELJU

Jože Triner

799 So. Ashland Ave.,

CHICAGO, ILLINOIS.

Trinerjeva Brinjevec in Slivovka so nepresegljive pijače.

Upršajte trgovce po njih.